CENTRALIZACYA

TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO

DO

OGÓŁU TOWARZYSTWA.

Obywatele!

Ważne stanowisko, jakie Towarzystwo zajmuje w sprawie narodowéj, niepokoi przeciwników jego. Dawniéj stały przeciw nam jawne stowarzyszenia, uorganizowane dążności — walczyły też z niém otwarcie. Dziś inaczéj się dzieje. Owe jawne stowarzyszenia i uorganizowane dążności nie istnieją — połączyły się w Towarzystwie naszém węzłem braterstwa i jedności. Po za nami pozostały tylko osobiste pretensye lub niepoprawne uprzedzenia. To też attaki przeciwników Towarzystwa zmieniły charakter, z otwartych i publicznych rozpraw przeszły w tajne i nieszlachetne intrygi. Ale jeżeli tamte były bezskuteczne, tedy teraźniejsze pewnie nie inny los czeka; — z tą tylko rożnicą, że do ich autorów dołącza się wstręt i oburzenie wszystkich ludzi sumiennych.

Smutna to jest ale naturalna koléj téj chorobliwéj cząstki tułactwa, która nie pojmuje, że jeżeli kiedy to dzisiaj, uprzedzenia, zawiści, podrzędne widoki, osobiste dążności i ambicye, nie mogą mieć przystępu do massy demokratycznéj. Dziś Demokracya,

łatwiéj jeszcze niż kiedy, odepchnie wszystkie kombinacye osobiste, chociażby te pochodziły od jakichkolwiek bądź wodzów, naczelników, dyktatorów lub innych utajonych jeszcze pretensyj.

Te ogólne spostrzeżenia dają pojęcie o naturze tajnych zabiegów, dla rozerwania Towarzystwa w tych czasach przedsiębranych; a których wykreśleni 21 członkowie Sekcyi Paryż, stali się jawnemi sprężynami. Pod ich zasłoną, rozrzucone są po Towarzystwie wszelkiego rodzaju fałsze i szkalowania, przeprowadzane są intrygi, zmyślane lub przekręcane fakta i zamiary, rozpisywane listy do Sekcyj i pojedynczych członków, zachęcające ich do kroków nieprawnych i burzących wszelki porządek; exystuje nawet pewien rodzaj systematycznego wichrzenia, który żadnemi środkami niepogardza (1). Próżne to są intrygi. — Towarzystwo odpycha

(1) Wykrelśeni 21, przestawszy być członkami Towarzystwa, przezwali się jakąś *Sekcyą protestującą*, i pod tym tytułem rozpisują listy do Sekcyj i pojedynczych członków, zachęcając ich do równegoż bezprawia. Załączamy tu jeden z tych listów dla okazania do jakich ci ludzie posuwają się już środków.

« Sekcya Protestująca Paryż do......

« Obywatele. Otrzymaliście dwa pisma nasze ogłoszone drukiem; wkrótce « otrzymacie trzecie, które nowym będzie dowodem dla was że nieustajemy na « drodze, którą nam skazały miłość ojczyzny i przekonanie demokratyczne (?). « Nim to pismo was dojdzie, pospieszamy podać do wiadomości waszéj. 1° Że « Sekcya La Rochelle wykreśliła nas jedynie na mocy oświadczenia Centrali- « zacyi, bez dopuszczenia nas do obrony lub jakiegokolwiek objaśnienia ze « strony naszéj. 2° Że Sądu tego nie uznając *za legalny i uważając się cią-* « *gle za członków* Towarzystwa, zawiązaliśmy się *w Sekcyę Protestującą.* « 3° Że *liczne* (?) odbieramy przystąpienia członków którzy przekonania nasze « podzielają; że oprócz członków pojedynczych, już nas 11cie Sekcyj popie- « ra (?); — i że nawet *Demokraci* po za obrębem Tow. stojący *zgłaszają się* « *do nas* z chęcią połączenia się z niém jak tylko nastąpi usunięcie z niego in- « tryg i nadużyć i *zbawienna w niém zajdzie reforma.* — Upraszamy was « przeto, Obywatele, abyście nam zechcieli oświadczyć, czyli chcecie popierać « *zamiary* nasze co do wyświecenia ostatnich wypadków (?), co do zmiany « członków Centralizacyi i *naprowadzenia Tow.* na drogę skutecznego dla Oj- « czyzny działania. W razie przystąpienia *do celów* naszych, raczcie nam « przesłać nazwiska wasze wraz z adresem członka któremu korrespondencye

je z oburzeniem, bo ma pojęcie swych obowiązków. Raz wyrzekłszy swoją wolę w kwestyi dotyczącéj oskarżeń rzuconych przeciwko jego Instytucyi naczelnéj, — chce, ażeby ta jego wola szanowaną była, bez względu na surowość prawa, jaką na siebie cząstkowy upór ściągnąć może.

W obec takiego usposobienia Towarzystwa, zbyteczną byłoby rzeczą dotykać a tym bardziéj rozbierać wszystkie fałszywe twierdzenia i podstępne insynuacye, za pomocą których intryga usiłuje zawichrzyć Towarzystwo; lecz że 21 wykreślonych wyrokiem Sądu bratniego Sekcyi La Rochelle, rozrzucili drukowane fałsze co do prawności ich wykreślenia, te więc tu odeprzeć musimy.

A naprzód: podług Ustawy Towarzystwa, wszystkie sprawy wytaczane członkom jego, sądzone są w pierwszéj instancyi przez Sądy bratnie, a w drugiéj przez Sekcyę Przedstawiającą; Towarzystwo wyrzeka tylko o zaskarżeniach przeciw jego Instytucyi naczelnéj zanoszonych; — a więc: sprawa 21 byłych członków Sekcyi Paryż, nie przez Ogół Towarzystwa, jak tego chcieli, ale przez właściwy Sąd bratni, rozpoznaną być musiała.

Powtóre: Zaskarżenie przeciw 21 członkom było im zakommunikowane według przepisu Ustawy, z naznaczeniem terminu do złożenia obrony; po upływie terminu oskarżeni oświadczyli iż na pismie nie złożą obrony, lecz chcą stawić się osobiście przed Sądem Bratnim i żądają aby im wskazaną była Sekcya do któréj sprawa ich posłaną będzie; podobne żądanie odrzuconém być musiało jako wprost przeciwne powodom, dla których Sądy Bratnie, w miejsce dawnych Sądów po Sekcyach zwyczajnych, zaprowadzone zostały.

Potrzecie: co do objaśnienia ze strony Centralizacyi, o którém

« nasze przesyłać mamy. — Oświadczamy wam przytém, *że nazwisk Obywa-*
« *teli przystępujących bez ich zezwolenia nieogłosimy.* — W końcu donosimy
« Wam, że *jednowiercy* nasi zawiązują się równie *w Sekcye protestujące*,
« składają *zwykły podatek* w ręce nowo obranego Kassyera i tymczasowo
« wstrzymują przesłanie tego funduszu do Centralizacyi. *Mniemamy Obywa-*
« *tele, że krok ten protestujących jest najwłaściwszy.* » — podpisano:
prezydujący Benecki Michał. Sekretarz *Jabłoński Alexander Józef.* Następuje adres Sekretarza.

mówią wykreśleni, te ściągało się li tylko do podpisu prezydującego i do daty zaskarżenia Sekcyi Paryż, a niedotykalo w niczém zarzutów robionych zaskarżonym.

Nakoniec : Fałszem jest aby Sekcya La Rochelle jak to wykreśleni drukują, rozsądziła ich sprawę pod wpływem jednego członka Centralizacyi, który do niéj był wysłany *wtenczas* dopiero kiedy ta przez półtora miesiąca wahała się wyrzec swe zdanie; — bo członek Centralizacyi w interesie niezależącym od jakichkolwiek bądź nieporozumień emigracyjnych, przejeżdżał przez La Rochelle 20go października, a sprawa o wykreślenie 21 członkow Sekcyi Paryż dopiero 9go listopada przez tęż Sekcyę do Centralizacyi przesłaną została, a do La Rochelle odeszła 12go t. m.

Te objaśnienia winniśmy wam, Obywatele, dla okazania jakich fałszów i potwarzy dopuszczają się ludzie mający na celu rozerwanie Towarzystwa, a winniśmy je wam byli, nie dla tego ażeby Ogół Towarzystwa do podobnego postępowania jego przeciwników mógł przywiązywać jakąkolwiek wartość, lecz żeby pojedynczy członkowie, mniéj świadomi rzeczy, uwodzeni nie byli.

Pozdrowienie i braterstwo.

Sekretarz :
Wiktor Heltman.

Prezydujący z kolei :
Józef Wysocki.

Versailles, dnia 15 lutego 1847.

W drukarni L. Martinet, przy ulicy Jacob, 30.